

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☏ Fax: 472-8860

Vj-149/2004/20.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **DAM 2004. Acél- és Hengermű Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként részt vett a **DAM STEEL Speciális Acélgyártó Rt. „f.a.”** és **DAM Energy Kft. „f.a.”** – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács engedélyezi, hogy a DAM 2004. Acél- és Hengermű Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. megvásárolja

- a DAM STEEL Speciális Acélgyártó Rt. „f.a.” nemesacélgyártáshoz; valamint
- a DAM Energy Kft. „f.a.” energiatermeléshez

kapcsolódó eszközeit.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül fizessen meg további 8.000.000.- (Nyolcmillió) forint eljárási díjat a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037571. számú eljárási díjbevételi számlájára.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel.

I n d o k o l á s

I.**A kérelmezett összefonódás**

- 1) A DAM STEEL Speciális Acélgyártó Rt. „f.a.” (a továbbiakban: DAM STEEL Rt. „f.a.”) felszámolója 2004. június 21-én nyilvános pályázatot írt ki a vállalkozás tulajdonában lévő, a nemesacélgyártáshoz szükséges valamennyi telek, épület, építmény, gép, berendezés, készlet és üzletrész, mint működő vagyon (a továbbiakban együtt: Acélgyártó Üzletág) adásvételére. A pályázat nyertese a Dunaferr Dunai Vasmű Rt. (a továbbiakban: Dunaferr) a pályázatban biztosított lehetőséggel élve a vagyon megvásárlására és a szerződéskötésre kijelölte a DAM 2004. Acél- és Hengermű Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: DAM 2004. Kft., akkori neve: Europahíd 2003. Kft.). A DAM STEEL Rt. „f.a.” és a DAM 2004. Kft. 2004. szeptember 3-án írta alá az Acélgyártó Üzletág értékesítésére vonatkozó adásvételi szerződést.
- 2) A DAM 2004. Kft. a 2004. augusztus 17-én megtartott árverésen megvásárolta a DAM Energy Kft. „f.a.” energiatermeléshez szükséges berendezéseit, vezetékeit, erőgépeit, műszereit, kemencéit, szállítóeszközeit és számítástechnikai eszközeit (a továbbiakban együtt: Energia Üzletág).
- 3) Az 1-2) pont szerinti tranzakciókhoz a kérelmező – mint vállalkozásrészek megszerzésével megvalósuló összefonódáshoz – a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban. Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján 2004. szeptember 20-án kelt (szeptember 21-én pontosított) kérelmében a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét kérte.
- 4) A vizsgáló által a Tpv. 68. § (4) bekezdése alapján elrendelt hiánypótlást a kérelmező 2004. december 16-án teljesítette.

II.

Az összefonódással érintett vállalkozások

- 5) A DAM 2004. Kft. gazdasági tevékenységet nem végez, irányítója (szerződés alapján) az ukrainai Donbasz Ipari Szövetség.

- 6) A Donbasz Ipari Szövetség által irányított vállalkozás-csoport (a továbbiakban: Donbasz-csoport) és a Duferco International Trading Holding (a továbbiakban: Duferco) közös irányítása alatt álló Kundax AG tulajdonában van a Dunaferr részvényeinek többsége. A Donbasz-csoport meghatározó tevékenysége a vaskohászat. A vállalkozáscsoport tagjai 2003. évben mintegy 300 millió forint nettó árbevételt értek el a Magyar Köztársaság területén.

A Dunaferr-csoport

- 7) A Dunaferr a Dunai Vasmű állami vállalat átalakulásával jött létre 1992. évben. Az átalakulást követően fokozatosan alakult ki a Dunaferr és az általa közvetlenül vagy közvetve irányított vállalkozások alkotta vállalkozáscsoport (a továbbiakban: Dunaferr-csoport) jelenlegi struktúrája.

- 8) A Dunaferr-csoport meghatározó tevékenysége a vaskohászat, ezen belül hengerelt lapos acéltermékek, profilok, radiátorok, tüzhorganyzott termékek, épületgépészeti gépek- és alkatrészek gyártása és értékesítése, továbbá kapcsolódó szolgáltatások nyújtása.

- 9) A Dunaferr-csoport 2003. évi nettó árbevétele (a csoporton belüli forgalom nélkül) mintegy 170 milliárd forint volt.

Az Acélgyártó Üzletág

- 10) A DAM STEEL Rt. „f.a.” jogelődjei ellen 1990. évet követően több esetben folyt felszámolási eljárás. A jelen kérelem tárgyát képező, sikeres vagyonértékesítéssel zárult felszámolási eljárás 2003. március 26-án indult, és annak során három sikertelen pályázatra is sor került.
- 11) Az Acélgyártó Üzletág meghatározó tevékenysége a vaskohászat, ezen belül a melegen hengerelt ötvözött és ötvözetlen hosszú acéltermékek (bugák, rúd- és idomacélok, egyéb termékek) előállítására.
- 12) Az Acélgyártó Üzletág 2003. évben 7,5 milliárd forint nettó árbevételt ért el.

Az Energia Üzletág

- 13) Az Energia Üzletág a DAM STEEL Rt. „f.a.” és a vele egy telephelyen található további vállalkozások részére nyújt energiaszolgáltatást.
- 14) 2003. évben az Energia Üzletág – az Acélgyártó Üzletág részére történő értékesítés nélkül – mintegy 0,8 milliárd forint nettó árbevételt ért el.

III.

A vaskohászati piac sajátosságai

- 15) Magyarországon a Dunaferr-csoport és az Acélgyártó Üzletág mellett az ÓAM Ózdi Acélművek Kft. (a továbbiakban: ÓAM Kft.) foglalkozik vaskohászati termékek gyártásával.
- 16) A kohászati termékek külkereskedelme szabad, nagyszámú magyar kereskedelmi vállalkozás van jelen a piacon, amelyek Európa számos országából hoznak be vaskohászati termékeket Magyarországra, figyelemmel a vaskohászati termékek relatíve alacsony szállítási költségeire is. A kereskedelmi vállalkozások piacralépését

segíti, hogy a kohászati termékek jól meghatározott paraméterekkel leírhatók, a termékek kezelése, raktározása, kereskedelmi ügyintézése nem igényel jelentős anyagi és humán erőforrás befektetést.

- 17) A Dunaferr-csoport és az Acélgyártó Üzletág részesedését az egyes vaskohászati termékek magyarországi forgalmából a Táblázat mutatja be.

Táblázat

**A Dunaferr-csoport és az Acélgyártó Üzletág
részesedése a magyarországi forgalomból**

%-ban

Termék csoport megnevezése	Dunaferr-csoport	Acélgyártó Üzletág
Ötvöztelen buga	6,0	0,7
Ötvözött buga		7,5
Melegen hengerelt lemez	53,7	
Melegen hengerelt durvalemez	61,5	
Hidegen hengerelt lemez	65,9	
Horganyzott lemez	37,9	
Melegen hengerelt rúd- és idomacél		10,4
Nyitott profil	41,1	
Sín és egyéb sintartozékok		2,6
Zárt szelvény	46,1	

- 18) Az Acélgyártó Üzletág meghatározó tevékenységét képező hosszú acéltermékek, illetve a Dunaferr-csoport által gyártott lemeztermékek felhasználási célja alapvetően eltér egymástól, és a gyártáshoz szükséges gépek és berendezések is különbözőek.
- 19) Az Acélgyártó Üzletág termelése a DAM STEEL Rt. „f.a.” felszámolásának megindulását követően jelentősen visszaesett, kapacitásai alapján azonban hosszú acéltermékekből akár a teljes magyarországi igény kielégítésére képes lenne.
- 20) A melegen hengerelt rúd- és idomacélokból az Acélgyártó Üzletág termelésének csökkenésével párhuzamosan bővült az import, melynek mintegy 90 százaléka az Európai Unió korábbi és 2004. májusában csatlakozó tagállamaiból érkezett az országba.
- 21) A termeléshez a Dunaferr-csoport és az Acélgyártó Üzletág számára is fontos alapanyag az acélhulladék, melyet rajtuk kívül Magyarországon még az ÓAM Kft.

használ fel. A hazai acélhulladék felhasználásban erőteljesen növekszik az import szerepe: a kilencvenes évek végének tizedszázalékos nagyságrendjéről 2003. évre 10-15 százalék közé emelkedett az importált acélhulladék aránya, és annak szükség szerinti további növekedését elősegítheti az Európai Unió 2004. májusában megtörtént bővítése. Az importhoz hasonló nagyságrendű és szintén növekvő tendenciát mutat az acélhulladék export.

IV.

Az engedélykérési kötelezettség

- 22) Az Acélgyártó- és az Energia Üzletág a Tpv. 23. § (5) bekezdése alapján vállalkozásrésznek minősül, ezért azoknak a DAM 2004. Kft. általi megvásárlása a Tpv. 23. § (1) bekezdés a) pontja alapján vállalkozások összefonódásának minősül.
- 23) Az előzőek szerinti összefonódással érintett vállalkozások (a Tpv. 26. § alapján a Dunaferr- és a Donbasz-csoport tagjai, a Kundax AG, valamint az Acélgyártó- és az Energia Üzletág) 2003. évi – a Tpv. 27. § (1) bekezdése szerint számított – együttes nettó árbevétele meghaladta a tízmilliárd forintot, ezen belül az irányítás alá kerülő két Üzletágé együttesen az ötszázmillió forintot, ezért a kérelem szerinti összefonódáshoz a Tpv. 24. § (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

V.

Az engedélyezés

- 24) A Tpv. 30. § (2) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha az összefonódás nem hoz létre vagy nem erősít meg olyan gazdasági erőfölényt, amely akadályozza a hatékony verseny kialakulását, fennmaradását vagy fejlődését az érintett piacon (Tpv. 14. §).

25) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján – egyezően a nemzetközi versenyjogi gyakorlattal – egy összefonódásnak az alábbi hatásai lehetnek a gazdasági erőfölényes helyzetre és általában is a gazdasági versenyre.

25.1. Horizontális hatás akkor következik be, ha van olyan érintett piac (áru és földrajzi piac kombináció), amelynek azonos – akár eladói, akár vevői – oldalán legalább két, az összefonódásban résztvevő vállalkozás-csoport jelen van. Ekkor az összefonódás miatt csökken az egymással versenyben álló vállalkozások száma, növekszik az összefonódás révén bővülő vállalkozás-csoport piaci részesedése, miáltal egyedül vagy más vállalkozásokkal közösen gazdasági erőfölényes helyzetbe kerülhet vagy a meglévő gazdasági erőfölény erősödhet.

25.2. Vertikális hatásról akkor beszélünk, ha van olyan érintett piac, amelyen az egyik vállalkozás-csoport eladóként, a másik vállalkozás-csoport pedig vevőként van (lehet) jelen, azaz a két vállalkozás csoport a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykedik. Ebben az esetben a köztük meglévő piaci kapcsolat vállalkozáscsoporton belülivé válik. Ez megteremti az érdekeltséget arra, hogy ha a vállalkozás-csoport az egyik érintett piacon erőfölényben van, akkor ezzel a másik piacon visszaéljen, és lehetősége is nyílik versenykorlátozó magatartások megvalósítására (például szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózás, árdiszkrimináció).

25.3. A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozás-csoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozás csoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.

25.4. Konglomerátum hatásról akkor beszélünk, ha – jóllehet külön-külön vizsgálva egyetlen érintett piacon sem jön létre vagy erősödik meg gazdasági erőfölényes helyzet – összességében számottevően javul a vállalkozás csoport vagyoni, pénzügyi

illetve jövedelmi helyzete, melyek a gazdasági erőfölény meghatározó tényezői (Tpvt. 22. § (2) bekezdés b. pont), és alapot adhatnak versenyt korlátozó stratégiák (pl. piacrabló ár) alkalmazására.

- 26) Horizontális összefüggésben a Dunafer-csoport és az Acélgyártó Üzletág azonos tevékenysége a vaskohászati termékek gyártása és forgalmazása. Az ötvözetlen buga kivételével (melyből külön-külön és együttesen is alacsony a piaci részesedésük) azonban termékeik a keresleti és a kínálati helyettesítés (Tpvt. 14. § (2) bekezdés) alapján sem tartoznak azonos árupiacához, ezért az összefonódásnak az értékesítési piacon káros horizontális hatásai nem valószínűsíthetők.
- 27) Horizontális hatással jár az összefonódás az acélhulladék beszerzés piacán is. A magyarországi acélhulladék beszerzésből az összefonódás résztvevőinek együttes részesedése – különösen az Acélgyártó Üzletág termelésének valószínűsíthető növekedését követően – akár kiugróan magas (70 százalék körüli) is lehet. A Versenytanács álláspontja szerint azonban ez nem valószínűsíthető, hogy a Donbasz-csoport a magyarországi acélhulladék beszerzés piacán gazdasági erőfölényes helyzetbe kerülne, figyelemmel az Európai Unión belüli export-import teljesen szabad (fokozatosan bővülő) voltára. Megjegyzi a Versenytanács, hogy az Európai Bizottság több határozatában¹ is (igaz még 15 tagállam vonatkozásában) az Európai Unió teljes területében jelölte meg az acélhulladék kereskedelem földrajzi piacát.
- 28) Az összefonódás révén a Dunafer-csoport kohászati termék portfóliója kibővül az Acélgyártó Üzletág által gyártott melegen hengerelt rúd- és idomacélokkal. Ezen termékcsoporthoz ugyan jelenleg alacsony az Acélgyártó Üzletág forgalom alapján számított piaci részesedése, az összefonódást követően azonban – a kapacitások alapján – annak számottevő növekedése valószínűsíthető. Ez a körülmény azonban érdemben nem erősíti a Dunafer-csoport meglévő termékeinek piaci pozícióit, mert a tapasztalatok szerint a melegen hengerelt rúd- és idomacélok importból való beszerzése nem ütközik különösebb nehézségbe.

¹ Interserok/Hansa: COMP/ECSC.1355(27.07.2001); Scholz/Alba/Elsa: COMP/ECSC.1358(05.10.2001)

- 29) Konglomerátum hatás elvileg felmerülhet abból adódóan, hogy az Acélgyártó Üzletág egy jelentős vállalkozás-csoport tagjává válik. Ennek azonban nem valószínűsíthető káros versenyhatásai, mert az Acélgyártó Üzletág versenytársai olyan külföldi vállalkozások, amelyekkel szemben nem reális alternatíva a nagyobb tőkeerőre alapozott versenyt korlátozó stratégiák alkalmazása. Erre is tekintettel a Versenytanács álláspontja szerint az összefonódásnak inkább előnyének, mint sem hátrányának tekinthető az Acélgyártó Üzletágnak a Donbasz-csoporthoz kerülése, mert ezáltal megteremtődik a lehetősége egy jelentős hazai termelőbázis kihasználásának.
- 30) Az Energia Üzletág tevékenységének túlnyomórészét az Acélgyártó Üzletág energiaellátása képezi annak telephelyén, vagyis egy olyan földrajzi területen, amelyhez az összefonódás többi résztvevői semmilyen formában sem kapcsolódnak.
- 31) Mindezek alapján a Versenytanács a Tpv. 77.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában a kérelmezett összefonódást – egyezően a Tpv. 71. § szerinti vizsgálói indítvánnyal – a Tpv. 30.§ (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint engedélyezte.

VI.

Az összefonódás engedélyezésének nyilvánvalósága

- 32) A Tpv. 63.§ (3) bekezdésének ac) pontja szerint a versenytanácsi határozatot a kérelem beérkezésétől, illetve a hiányok pótlásától számított 45 napon belül kell meghozni, amennyiben „az engedély a 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg”, mely esetben a Tpv. 62. § (1) bekezdése alapján az eljárási díj összege kettőmillió forint. Amennyiben az engedély megadása nem nyilvánvaló vagy a Tpv. 30. § (1) bekezdésén alapul, akkor a határozatot a Tpv. 63. § (3) bekezdés b) pontja alapján 120 napon belül kell meghozni, mely esetben a Tpv. 62. § (1) bekezdése alapján – a kérelem benyújtásával egyidejűleg megfizetett kettőmillió forinton felül – további nyolcmillió forint eljárási díjat kell fizetni a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül.

- 33) Arra nézve a Tpvt. nem tartalmaz rendelkezést, hogy az összefonódás mely esetben minősül olyannak, amely „a 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg”. A Tpvt. 63.§ (3) bekezdés ac) pontja szerinti (egyszerűsített) és a b) pont szerinti (teljeskörű) eljárásban elbírálnak összefonódások megkülönböztetésekor a Versenytanács – a saját több éves gyakorlatát tükröz – a Gazdasági Versenyhivatal elnöke és a Versenytanács elnöke által a Tpvt. 36. § (6) bekezdése alapján kiadott 1/2003. számú közleményből (a továbbiakban: Közlemény) indul ki.
- 34) A jelen ügy szempontjából releváns portfólió hatással összefüggésben a Közlemény szerint akkor alkalmazható az egyszerűsített eljárás, ha nincs olyan érintett piac, amelyen az összefonódásban résztvevő valamelyik vállalkozáscsoportok részesedése meghaladja a 25 százalékot (14.ii.c. pont).
- 35) A Dunaferr-csoport piaci részesedése több termékcsoporthól is lényegesen meghaladja az előzőek szerinti mértékeket, ezért a Versenytanács határozatát a Tpvt. 63. § (3) bekezdés b) pontja alapján hozta meg, és ennek megfelelően további nyolcmillió forint eljárási díj megfizetésére kötelezte a kérelmezőt.

VII.

Eljárási kérdések

- 36) Az ügyfelek képviselőjük útján kérték a tárgyalás mellőzését, ezért a Versenytanács határozatát – a Tpvt. 74. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.
- 37) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2005. február 10.